

P - Basisk Phosphatase

Katalytisk koncentration (U/L)

NPU 19 655; Alkalisk phosphatase; Basisk fosfatase; Alkalisk fosfatase

Akkrediteret af DANAK

Indikation	Diagnostik og kontrol af galdevejs sygdomme, leversygdomme og knoglesygdomme.																						
Prøvemateriale	Blod i lithium-heparinglas eller i glas uden antikoagulan (tørglas)																						
Analysemateriale	1 ml plasma eller serum																						
Forsendelse	Afpipetteret plasma eller serum med almindelig post																						
Holdbarhed	7 døgn ved 20°C; 7 døgn ved 4°C; 2 mdr ved -20°C																						
Laboratorium	Klinisk Biokemisk Afdeling, Regionshospitalet Randers																						
Svartid	Samme dag																						
Referenceinterval	<table><tr><td>< 7 døgn</td><td>65 - 270 U/L</td></tr><tr><td>7 døgn - 1 år</td><td>55 - 425 U/L</td></tr><tr><td>1 - 10 år</td><td>130 - 385 U/L</td></tr><tr><td>10 - 12 år</td><td>115 - 515 U/L</td></tr><tr><td>Kvinde 12 - 14 år</td><td>90 - 385 U/L</td></tr><tr><td>Kvinde 14 - 16 år</td><td>60 - 210 U/L</td></tr><tr><td>Kvinde 16 - 18 år</td><td>45 - 115 U/L</td></tr><tr><td>Mand 12 - 14 år</td><td>180 - 455 U/L</td></tr><tr><td>Mand 14 - 16 år</td><td>115 - 485 U/L</td></tr><tr><td>Mand 16 - 18 år</td><td>60 - 235 U/L</td></tr><tr><td>Alle > 18 år</td><td>35 - 105 U/L</td></tr></table>	< 7 døgn	65 - 270 U/L	7 døgn - 1 år	55 - 425 U/L	1 - 10 år	130 - 385 U/L	10 - 12 år	115 - 515 U/L	Kvinde 12 - 14 år	90 - 385 U/L	Kvinde 14 - 16 år	60 - 210 U/L	Kvinde 16 - 18 år	45 - 115 U/L	Mand 12 - 14 år	180 - 455 U/L	Mand 14 - 16 år	115 - 485 U/L	Mand 16 - 18 år	60 - 235 U/L	Alle > 18 år	35 - 105 U/L
< 7 døgn	65 - 270 U/L																						
7 døgn - 1 år	55 - 425 U/L																						
1 - 10 år	130 - 385 U/L																						
10 - 12 år	115 - 515 U/L																						
Kvinde 12 - 14 år	90 - 385 U/L																						
Kvinde 14 - 16 år	60 - 210 U/L																						
Kvinde 16 - 18 år	45 - 115 U/L																						
Mand 12 - 14 år	180 - 455 U/L																						
Mand 14 - 16 år	115 - 485 U/L																						
Mand 16 - 18 år	60 - 235 U/L																						
Alle > 18 år	35 - 105 U/L																						
Usikkerhed	<p>Intermediær præcision:</p> <table><tr><td>Niveau 80 U/L:</td><td>1,2 U/L</td></tr><tr><td>Niveau 210 U/L:</td><td>4,0 U/L</td></tr></table> <p>Total usikkerhed:</p> <table><tr><td>Niveau 80 U/L:</td><td>3,0 U/L</td></tr><tr><td>Niveau 210 U/L:</td><td>9,2 U/L</td></tr></table> <p>Baseret på dækningsfaktor 2.</p>	Niveau 80 U/L:	1,2 U/L	Niveau 210 U/L:	4,0 U/L	Niveau 80 U/L:	3,0 U/L	Niveau 210 U/L:	9,2 U/L														
Niveau 80 U/L:	1,2 U/L																						
Niveau 210 U/L:	4,0 U/L																						
Niveau 80 U/L:	3,0 U/L																						
Niveau 210 U/L:	9,2 U/L																						
Fortolkning	<p>Forhøjede værdier ses ved galdevejsobstruktion (fx galdesten og pancreascancer), intrahepatisk obstruktion (fx levermetastaser, medikamentpåvirkning, cholangit), parenchymatøse leversygdomme (fx akut hepatitis, levercirrose). Gravide i 3. trimester har ofte værdier på 2 - 3 gange det øvre referenceområde. Værdierne falder få dage efter fødslen.</p> <p>Forhøjede værdier ses også ved knoglenydannelse af forskellige årsager fx Pagets Sygdom (op til 25 gange den øvre referencegrænse), osteogent sarkom og knoglemetastaser, osteomalaci, samt ved hyperparathyreoidisme og hyperthyreoidisme. Forhøjede værdier kan endvidere ses ved tarmsygdomme som fx colitis ulcerosa og tarminfarkt. Ved diabetes mellitus kan ses moderat forhøjede værdier på grund af øget syntese. En samtidig forhøjelse af gamma-Glutamyltransferase (GGT) tyder på en hepatisk genese til en forhøjet Basisk Phosphatase. Man kan også måle aktiviteten af det knoglerelaterede isoenzym (se Basisk Phosphatase, knogletype) eller fordelingen af lever-, knogleplacenta- og tarm-isoenzymerne (se Basisk Phosphatase, fraktioneret), for at identificere årsagen til forhøjet Basisk Phosphatase.</p>																						

Konstant forhøjet Basisk Phosphatase uden påviselig lever-, knogle- eller tarmsygdom kan skyldes cirkulerende komplekser af enzymet og et immunoglobulin ("makro-Basisk Phosphatase").

Bemærkninger

Basisk Phosphatase i blodet stammer hovedsageligt fra lever og knogler. Hos nogle personer med blodtype B og 0 findes desuden en tarmfraktion, og hos gravide i 3. trimester findes en stor fraktion fra placenta.

Revideret: 10-03-2011

